

عنوان مقاله:

تغییرات مکانی برخی ویژگی های فیزیکی و شیمیایی خاک سطحی در شکل های اراضی مختلف دشت تبریز

محل انتشار:

فصلنامه دانش آب و خاک، دوره 21، شماره 3 (سال: 1390)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسندگان:

حامد فروغی فر - دانشکده کشاورزی دانشگاه بیرجند

علی اصغر جعفرزاده - دانشکده کشاورزی دانشگاه تبریز

حسین ترابی گلسفیدی - دانشکده کشاورزی دانشگاه شاهد

ناصر علی اصغرزاد - دانشکده کشاورزی دانشگاه تبریز

نورایر تومانیان - بخش تحقیقات خاک و آب اصفهان

ناصر داوونگر - موسسه تحقیقات برنج کشور رشت

خلاصه مقاله:

بررسی تغییرات مکانی و توزیع فراوانی ویژگی های فیزیکی و شیمیایی خاک سطحی در داخل و بین شکل های اراضی مختلف دشت تبریز در مقیاس ناحیه ای مورد بررسی و مطالعه قرار گرفت. سیزده ویژگی برای ۹۸ نقطه خاک سطحی اندازه گیری گردید. نمونه برداری به صورت شبکه ای منظم و به فاصله ۱۰۰۰ متر با توجه به میزان تغییرات خاک انجام شد. شکل های اراضی در ناحیه مورد مطالعه تپه، دشت دامنه ای، دشت آبرفتی رودخانه ای، دشت و اراضی پست بود. مقدار رس، سیلت، درصد آهک، جرم مخصوص ظاهری، واکنش خاک و ظرفیت تبادل کاتیونی دارای توزیع نرمال بوده و میانگین وزنی قطر خاکدانه، هدایت الکتریکی، نیتروژن کل، شن، کربن آلی، فسفر قابل جذب و نسبت جذب سدیم دارای توزیع نرمال لگاریتمی بودند. تفکیک نمونه ها در واحدهای شکل اراضی باعث بهبود توزیع نرمال داده ها گردید به طوریکه در شکل اراضی تپه، دشت آبرفتی رودخانه ای و اراضی پست تمام ویژگی ها نرمال بودند. در بین ویژگی های اندازه گیری شده آهک وابستگی مکانی نداشت. میانگین وزنی قطر خاکدانه، جرم مخصوص ظاهری، ازت کل، کربن آلی، فسفر قابل جذب، سیلت و شن وابستگی مکانی متوسط داشتند. ظرفیت تبادل کاتیونی، pH خاک، نسبت جذب سدیم، هدایت الکتریکی و رس از وابستگی مکانی قوی برخوردار بودند. نتایج نشان می دهد که وابستگی مکانی ویژگی های خاک بیشتر تحت تاثیر ویژگی های ذاتی مثل مواد مادری، پستی و بلندی و نوع خاک می باشد. همچنین تغییرپذیری در ویژگی های خاک نتیجه تغییر در محیط های رسوب گذاری و یا اختلاف در مراحل خاکسازي یا هیدرولوژیکی برای موقعیت های مختلف شکل های اراضی می باشد و می تواند تحت تاثیر آبیاری، کود، بالا آمدن سطح ایستابی و یا مدیریت کشاورزی قرار گیرد. بنابراین، این عوامل ممکن است باعث انحراف داده ها از حالت نرمال گردیده و سبب چولگی داده ها در یک واحد نقشه شوند.

کلمات کلیدی:

تغییرات مکانی، شکل اراضی، ویژگی های فیزیکی و شیمیایی، دشت تبریز

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1616362>

